

Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centro
ŽEMDIRBYSTĖS INSTITUTAS

PUPINIŲ IR MIGLINIŲ ŽOLIŲ VEISLĖS

PUPINĖS ŽOLĖS PAŠARUI

Raudonieji dobilai

Raudonasis dobilas (*Trifolium pratense* L.) – viena vertingiausių pupinių žolių Lietuvoje. Dažniausiai auginama pašarui, o atolas nuganomas.

Raudonųjų dobilų pašarinė vertė labai didelė. Jų šienas visų galvijų noriai ėdamas ir maistingas. Tačiau šios rūšies augalai gana reiklūs dirvožemiui. Geriausiai auga humusinguose priemoliuose arba priesmėliuose. Netinka dirvožemiai, kuriuose gruntinis vanduo yra arti žemės paviršiaus. Kultūrinėse pievose išlieka 2–3 metus.

Veislė	Ploidiskumas	Žiemojimas	Ankstyvumas	Žolės derlius	Sėklų derlius	Jautrumas	
						vėžiui	miltligei
Arimaičiai	diploidas	— —●	— —●	— —●	— —●	●— —	— —●
Radviliai	diploidas	— —●	●— —	— —●	— —●	●— —	— —●
Sadūnai	tetraploidas	— —●	●— —	— —●	— —●	●— —	— —●
Vyčiai	diploidas	— —●	●— —	— —●	— —●	●— —	— —●

Požymio reikšmė maža/ankstyvumas ●—|—

Požymio reikšmė didelė/vėlyvumas —|—●

Baltieji dobilai

Baltasis dobilas (*Trifolium repens* L.) turi šliaužiančius stiebus, todėl dauginasi ir vegetatyviniu būdu, ir sėklomis. Visos Lietuvoje sukurtos veislės priklauso *giganteum* × *hollandicum* varieteto hibridams ir jungia geresnę *hollandicum* varieteto dobilų žiemojimą bei sėklingumą su *giganteum* varieteto dobilų didesne konkurencine geba. Baltieji dobilai yra pagrindinė ganyklų žolė, stiprina velėną ir galvijų yra noriai ėdami. Tinkami sėti įvairiuose dirvožemiuose, todėl imami beveik į visus mišinius.

Veislė	Žiemojimas	Ankstyvumas	Žolės derlius	Sėklų derlius	HCN kiekis
Dotnuviai	— —●	—●— —	— —●	— —●	●— —
Nemuniai	— —●	—●— —	— —●	— —●	—●— —
Sūduviai	— —●	—●— —	— —●	— —●	●— —

HCN – cianogeniniai glikozidai

Požymio reikšmė maža/ankstyvumas   ●—|—

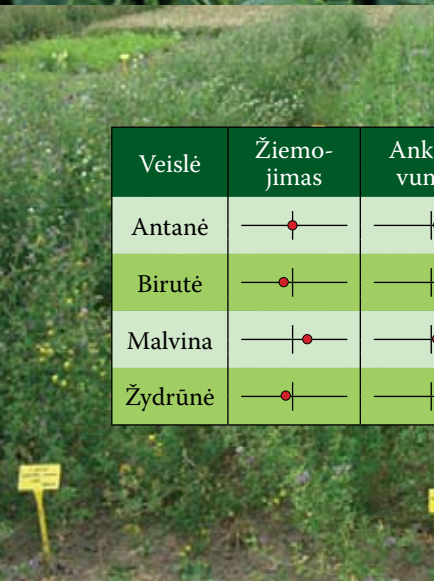
Požymio reikšmė didelė/vėlyvumas   —|—●

Liucernos

Mėlynžiedė (*Medicago sativa* L.) ir margoji (*Medicago varia* Martyn) liucernos pasižymi gera pašaro kokybe, ilgaamžiškumu, duoda didelį sausųjų medžiagų ir sėklų derlių. Tai simbiotiniai su azotą fiksuojančiomis bakterijomis augalai, todėl jų nereikia tręšti azotu, o galinga šaknų sistema leidžia efektyviai panaudoti maisto medžiagas ir vandenį iš gilesnių dirvožemio sluoksnių. Liucernos yra jautrios šaknų ir pašaknio ligoms. Lietingais metais dėl pasėliuose plintančių ligų ir menko apdulkinimo formuoja labai mažą sėklų derlių.

Veislė	Žiemojimas	Ankstyvumas	Žolės derlius	Sėklų derlius	Jautrumas	
					miltligei	askochitozei
Antanė	—●—	—●—	— ●—	— ●—	—●—	— ●—
Birutė	—● —	— ●—	— ●—	— ●—	—●—	— ●—
Malvina	— ●—	— ●—	— ●—	— ●—	— ●—	— ●—
Žydrūnė	—● —	— ●—	— ●—	— ●—	—●—	— ●—

Požymio reikšmė maža/ankstyvumas ● —|—

Požymio reikšmė didelė/vėlyvumas —|●—

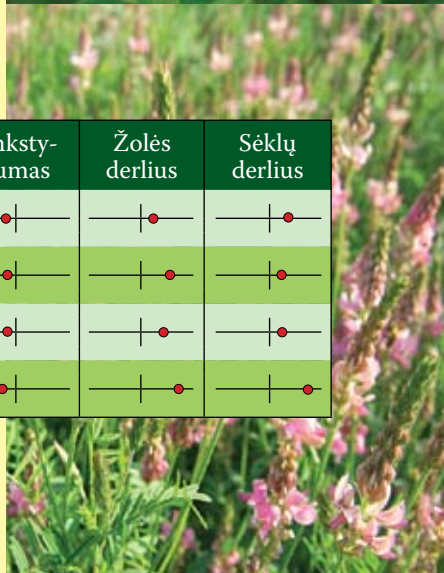

Kitos pupinės žolės

Apyninė liucerna (*Medicago lupulina* L.) pasižymi gera pašaro kokybe, greitai atželia po pjūčių. Tinka auginti trumpaamžiuose žolynuose.

Rausvasis dobilas (*Trifolium hybridum* L.) yra derlinga žolė net ir tose dirvose, kuriose prastai auga raudonieji dobilai. Tinkami auginti drėgnuose, rūgščiuose, užliejamuose ir nusausintuose durpinguose dirvožemiuose. Palyginus su baltaisiais ir raudonaisiais dobilais, jų pašaro kokybė menkesnė. Labiau tinka pašarui ruošti, nes ganyklose gyvuliai juos ėda nenoriai.

Sėjamasis esparcetas (*Onobrychis viciifolia* Scop.) gerai auga visuose dirvožemiuose, išskyrus rūgščius ir šlapius. Pašarinė vertė gera. Auginamas ne tik pašarui, bet ir kaip nektaringas augalas.

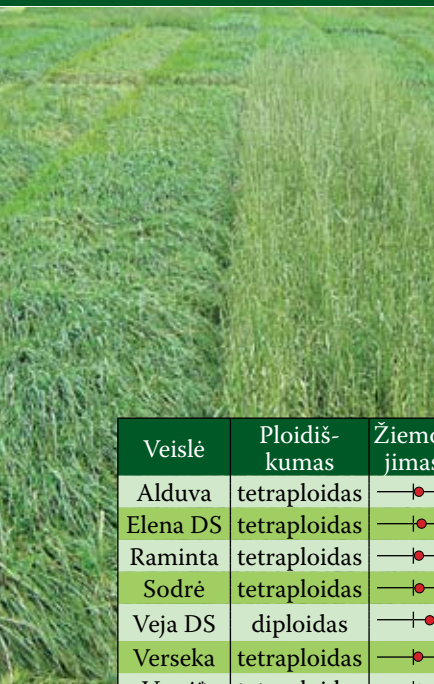

Veislė	Rūšis	Žiemojimas	Ankstyvumas	Žolės derlius	Sėklų derlius
Arka DS	apyninė liucerna	— —●—	— —●—	— —●—	— —●—
Lomiai	rausvasis dobilas	— —●—	— —●—	— —●—	— —●—
Poliai	rausvasis dobilas	— —●—	— —●—	— —●—	— —●—
VB Meduviai*	sėjamasis esparcetas	— —●—	— —●—	— —●—	— —●—

* – veislė sukurta LAMMC Vokės filiale

Požymio reikšmė maža/ankstyvumas —|—●—
 Požymio reikšmė didelė/vėlyvumas —|—●—

MIGLINĖS ŽOLĖS PAŠARUI

Daugiametė ir gausiažiedė svidrė

Daugiametė (*Lolium perenne* L.) ir gausiažiedė (*Lolium multiflorum* Lam.) svidrės pasižymi labai gera pašarine verte, geru krūmijumu bei derlingumu. Didelį derlių (ypač gausiažiedė svidrė) užaugina jau sėjos metais, tačiau yra jautrios nepalankioms žiemojimo sąlygoms. Gerai auga derlingesniuose dirvožemiuose. Tinkamos ganyti ir ruošti pašarui trumpaamžiuose žolynuose.

Veislė	Ploidiskumas	Žiemojimas	Ankstyvumas	Atžėlimas	Žolės derlius	Sėklų derlius	Jautrumas rūdimis	Virškinamumas
Alduva	tetraploidas	— ● —	— ● —	— ● —	— ● —	— ● —	— ● —	— ● —
Elena DS	tetraploidas	— ● —	— ● —	— ● —	— ● —	— ● —	— ● —	— ● —
Raminta	tetraploidas	— ● —	— ● —	— ● —	— ● —	— ● —	— ● —	— ● —
Sodrė	tetraploidas	— ● —	— ● —	— ● —	— ● —	— ● —	— ● —	— ● —
Veja DS	diploidas	— ● —	— ● —	— ● —	— ● —	— ● —	— ● —	— ● —
Verseka	tetraploidas	— ● —	— ● —	— ● —	— ● —	— ● —	— ● —	— ● —
Ugnė*	tetraploidas	— ● —	— ● —	— ● —	— ● —	— ● —	— ● —	— ● —

* – dvimetė gausiažiedė svidrė

Požymio reikšmė maža/ankstyvumas ●—|—

Požymio reikšmė didelė/vėlyvumas —|—●

Tikrieji eraičinai

Tikrasis eraičinas (*Festuca pratensis* Huds.) – ilgaamžė, derlinga, gerai žiemojanti, pakanti sausroms žolė. Nereikli dirvožemiui, tačiau prastai auga šlapiuose ir rūgščiuose dirvoje. Tinka ir šienauti, ir ganyti.

Veislė	Ploidiskumas	Žiemojimas	Ankstyvumas	Žolės derlius	Sėklų derlius	Jautrumas ligoms	Virškinamumas
Alanta	diploidas	— ● —	— ● —	— ● —	— ● —	— ● —	— ● —
Kaita DS	diploidas	— ● —	— ● —	— ● —	— ● —	— ● —	— ● —
Mituva	diploidas	— ● —	— ● —	— ● —	— ● —	— ● —	— ● —
Raskila	tetraploidas	— ● —	— ● —	— ● —	— ● —	— ● —	— ● —
Sigita	diploidas	— ● —	— ● —	— ● —	— ● —	— ● —	— ● —

Požymio reikšmė maža/ankstyvumas ●—|—

Požymio reikšmė didelė/vėlyvumas —|—●

Eraičinsvidrės

Eraičinsvidrė ($\times$ *Festulolium*) – svidrės ir eraičino hibridas. Lyginant su svidrėmis, geriau žiemoja, su eraičiais – pasižymi geresnės kokybės žole. Gerai auga derlinguose molio ir priemolio dirvožemiuose, prasčiau – durpynuose. Tinkamos ganyti ir ruošti pašarui.

Veislė	Žiemojimas	Ankstyvumas	Atžėlimas	Žolės derlius	Sėklų derlius	Jautrumas rūdims	Virškinamumas
Lina DS	— ● —	— ● —	— ● —	— ● —	— ● —	— ● —	— ● —
Puga	— ● —	— ● —	— ● —	— ● —	— ● —	— ● —	— ● —
Punia DS	— ● —	— ● —	— ● —	— ● —	— ● —	— ● —	— ● —
Vėtra	— ● —	— ● —	— ● —	— ● —	— ● —	— ● —	— ● —

Požymio reikšmė maža/ankstyvumas ●|—

Požymio reikšmė didelė/vėlyvumas —|●

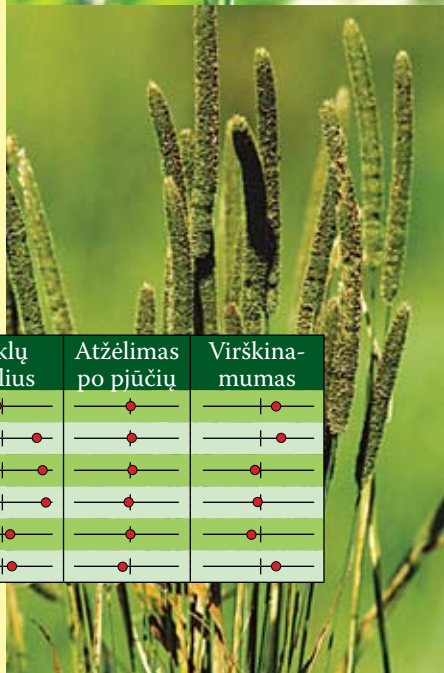
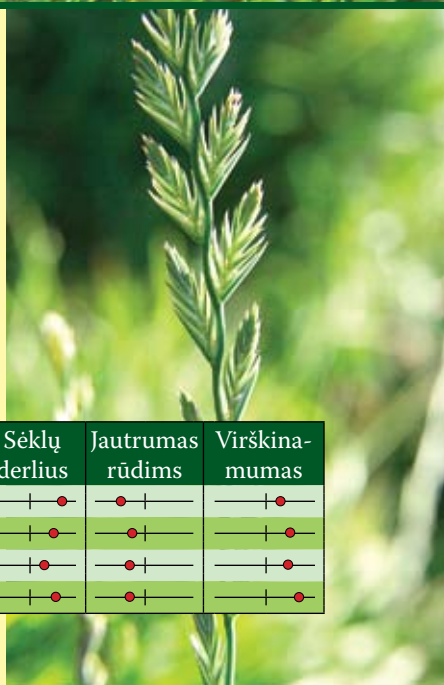
Pašariniai motiejukai

Pašarinis motiejukas (*Phleum pratense* L.) formuoja didelį pirmosios pjūties žolės sausųjų medžiagų derlių, tačiau trūkstant drėgmės gana prastai atželia, todėl geriau tinka šienauti nei ganyti.

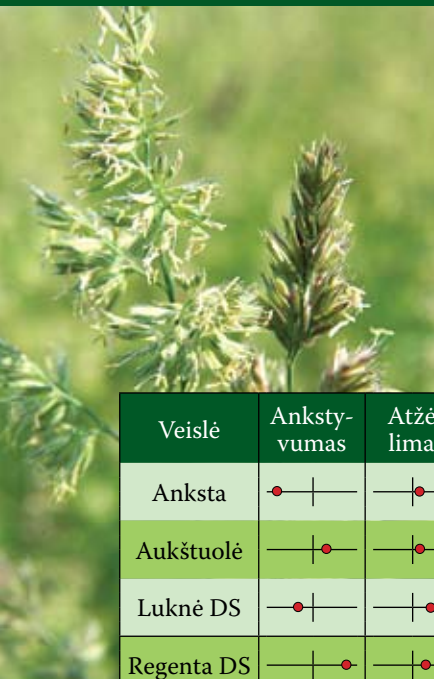
Veislė	Ankstyvumas	Augalų aukštis	Žolės derlius	Sėklų derlius	Atžėlimas po pjūčių	Virškinamumas
Dainiai	— ● —	— ● —	— ● —	— ● —	— ● —	— ● —
Dubingiai	— ● —	— ● —	— ● —	— ● —	— ● —	— ● —
Jauniai	— ● —	— ● —	— ● —	— ● —	— ● —	— ● —
Gintaras II	— ● —	— ● —	— ● —	— ● —	— ● —	— ● —
Obeliai	— ● —	— ● —	— ● —	— ● —	— ● —	— ● —
Žolis	— ● —	— ● —	— ● —	— ● —	— ● —	— ● —

Požymio reikšmė maža/ankstyvumas ●|—

Požymio reikšmė didelė/vėlyvumas —|●

Paprastosios šunažolės

Paprastoji šunažolė (*Dactylis glomerata* L.) pasižymi stabiliu derlingumu, greitu atžėlimu, atsparumu sausroms. Tai agresyvi žolė, todėl mišiniuose dažnai nustelbia kitas rūšis. Tinka šienauti ir ganyti, ypač auginant kaip monokultūrą. Gerai auga nerūgščiuose ir neužmirkusiuose dirvožemiuose.

Veislė	Ankstyvumas	Atžėlimas	Augalų aukštis	Žolės derlius	Sėklų derlius	Jautrumas ligoms	Virškinamumas
Anksta	● — —	— — ●	— — ●	— — ●	— — ●	— — ●	— — ●
Aukštuolė	— — ●	— — ●	— — ●	— — ●	— — ●	— — ●	— — ●
Luknė DS	— — ●	— — ●	— — ●	— — ●	— — ●	— — ●	— — ●
Regenta DS	— — ●	— — ●	— — ●	— — ●	— — ●	— — ●	— — ●

Požymio reikšmė maža/ankstyvumas ● —|—
 Požymio reikšmė didelė/vėlyvumas —|— ●

Kitos miglinės žolės

Pievinė miglė (*Poa pratense* L.) – ankstyva rūšis, mėgsta drėgmę, labai gerai atželia po nuganymo, formuoja tankią velėną. Tinka sėti su įvairių žolių mišiniais pašarui.

Didžioji smilga (*Agrostis gigantea* Roth.) – vėlyva rūšis, gali augti įvairios sudėties ir drėgnumo dirvožemiuose, formuoja tankią velėną. Nors pašarine verte ir nusileidžia geriausioms miglinėms žolėms, bet dėl vėlyvo vystymosi nupjaunama jauna (prieš žydėjimą), todėl pašaro kokybė yra gera. Geriau tinka šienauti.

Nendrinis eraičinas (*Festuca arundinacea* Schreb.) gali augti ir drėgname, ir sausesniame dirvožemyje. Gerai pakenčia užmirkimą, seklius gruntinius vandenis. Biomasė tinkama biodujų arba biokuro gamybai. Turi labai stiprią šaknų sistemą, todėl galima auginti kaip antierozinį augalą.

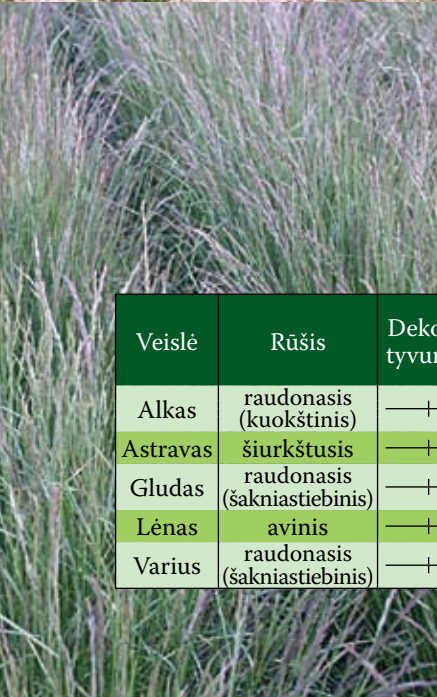
Nendrinis dryžutis (*Phalaris arundinacea* L.) – aukštaūgių daugiamečių miglinių žolių rūšis. Augalai ilgaamžiai, pasižymi atsparumu nepalankioms augimo sąlygoms, nes gerai pakelia užmirkimą, seklius gruntinius vandenis, pakankamai atsparūs sausroms. Šios rūšies augalų biomasė kaip atsinaujinančios energijos šaltinis gali būti panaudota biokuro gamybai.

Veislė	Rūšis	Ankstyvumas	Atžėlimas	Žolės derlius	Sėklų derlius	Jautrumas ligoms
Rusnė DS	pievinė miglė	● — —	— — ●	— — ●	— — ●	— — ●
Violeta	didžioji smilga	— — ●	— — ●	— — ●	— — ●	● — —
Navas DS*	nendrinis eraičinas	— — ●	— — ●	— — ●	— — ●	● — —
Pievys DS	nendrinis dryžutis	— — ●	— — ●	— — ●	— — ●	● — —

* – veislė sukurta LAMMC Vokės filiale

Požymio reikšmė maža/ankstyvumas   ● — | —
 Požymio reikšmė didelė/vėlyvumas   — | — ●

MIGLINĖS ŽOLĖS VEJOMS

Eraičinai

Raudonasis eraičinasis (*Festuca rubra* L.) – šakniastiebinis arba kuokštėnis (tankiakeris) augalas, viena tinkamiausių rūšių vejoms įrengti. Nereiklus dirvožemiui, šiek tiek pakėčia pavėsi, dažnai pjaunant suformuoja gražią veją. Sėjamas mišiniuose su kitų rūšių vejoms tinkamų veislių žolėmis.

Šiurkštėnis eraičinasis (*Festuca trachyphylla* Krajina) – tankiakeris sausų ir lengvų dirvožemių augalas. Jautrus drėgmės pertekliui, tačiau pakėčia pusiau pavėsi. Lapams, ypač vasaros metu, būdingas intensyviai melsvas atspalvis. Tinka specialios paskirties žolynams, dekoratyvinėms vejoms, juostoms aplink gėlynus įrengti ir pakelėms apželdinti.

Avinis eraičinasis (*Festuca ovina* L.) – tankiakeris augalas, pakėčia nederlingą ir rūgštų dirvožemį. Geriausiai auga priemėlio dirvose. Tinka kaimo turizmo sodyboms apželdinti. Galima sėti su mišiniais.

Veislė	Rūšis	Dekora-tyvumas	Velėnos tankumas	Lapų plotis	Spalvos intensy-vumas	Piktžolių stelbimas	Jautrumas ligoms
Alkas	raudonasis (kuokštėnis)	— + ● —	— + ● —	● — — —	— + ● —	— + ● —	— + ● —
Astravas	šiurkštėnis	— + ● —	— + ● —	● — — —	— + ● —	— + ● —	● — — —
Gludas	raudonasis (šakniastiebinis)	— + ● —	— + ● —	● — — —	— + ● —	— + ● —	● — — —
Lėnas	avinis	— + ● —	— + ● —	● — — —	— + ● —	— + ● —	● — — —
Varius	raudonasis (šakniastiebinis)	— + ● —	— + ● —	● — — —	— + ● —	— + ● —	● — — —

Požymio reikšmė maža/ankstyvumas   ● — — —
 Požymio reikšmė didelė/vėlyvumas   — — — ●

Miglės

Pievinė miglė (*Poa pratensis* L.) – vienas pagrindinių mišinių komponentų vejoms, bet gali būti sėjama ir gryna. Mėgsta drėgme, todėl sausru metu tokias vejas reikia laistyti.

Veislė	Dekora-tyvumas	Velėnos tankumas	Lapų plotis	Spalvos intensyvumas	Piktžolių stelbimas	Jautrumas ligoms
Aluona	— • —	— • —	— • —	— • —	— • —	— • —
Galvė	— • • —	— • • —	— • • —	— • • —	— • • —	— • • —
Klotė	— • • —	— • • —	— • • —	— • • —	— • • —	— • • —

Plokščioji miglė (*Poa compressa* L.) netinka pjauti, nes prastai atželia, atolas formuoja daug generatyvinių stiebų. Tinka sėti žvyringame ir sausame dirvožemyje.

Gojinė miglė (*Poa nemoralis* L.) gerai pakenčia pavėsį, todėl labiausiai tinka sėti kaip monokultūrą įrengiant nepjaunamas arba retai pjaunamas specifines vejas drėgnoje žemėje lapuočių medžių paunksmėje, kur neauga kitos vejų žolės.

Veislė	Žiemojimas	Ankstyvumas	Spalvos intensyvumas	Sėklų derlius	Atsparumas sausoms	Jautrumas ligoms
Luka DS	— • —	• — —	— • —	— • —	— • —	— • —
Odrė DS	— • —	— • —	— • —	— • —	— • —	— • —

Smilgos

Baltoji smilga (*Agrostis stolonifera* L.) dažniausiai naudojama vejoms ir specialios paskirties žolynams įrengti. Drėgnuose ir derlinguose dirvožemiuose greitai suželia ir per metus gali išplisti iki 0,5 ar 1 metro pločio, todėl nerekomenduojama sėti arti gėlynų.

Veislė	Dekora-tyvumas	Velėnos tankumas	Lapų plotis	Spalvos intensyvumas	Piktžolių stelbimas	Jautrumas ligoms
Verknė	— • —	— • —	— • —	— • —	— • —	— • —

Požymio reikšmė maža/ankstyvumas   •|—|—
 Požymio reikšmė didelė/vėlyvumas   —|•|—

Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centro
ŽEMDIRBYSTĖS INSTITUTAS

www.lammczi.lt

Instituto al. 1, Akademija, 58344 Kėdainių r. sav.
Tel. (8 347) 37 293, 37 179, faksas 8 347 37 096
el. paštas selekcentras@lzi.lt

© Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centro
Žemdirbystės institutas, 2017